

Forenkling, forutsigbarhet og fellesskap

Innspill til arbeidet med strategi
for kulturfrivillighet

NORGES
MUSIKKORPS
FORBUND

Norges Musikkorps
Forbund (NMF) er landets

største

frivillige kulturorganisasjon.
Vi kan frivillighet!

Norges Musikkorps Forbund (NMF) er landets største frivillige kulturorganisasjon. Vi våger å kalle oss eksperter på frivillighet, samtidig som vi samarbeider tett og godt med profesjonelle aktører. Vår frivillige aktivitet og innsats legger ofte premissene for mye av det profesjonelle kulturlivet.

Vi representerer både bredde og topp, i alt fra skolekorps til elitekorps.

Vi er 58 328 medlemmer fordelt på 1602 korps. 54,6 % av medlemmene er under 26 år.

Over hele landet er vi en viktig arena for musikk, læring, samspill, folkehelse, trivsel, kunstopplevelser og stedsutvikling.

Medlemmer:

58 328

Under 26 år:

54,6%

Korps:

1 602

Uttalelsen fra NMF tar utgangspunkt i de fire temaene, som det er bedt om innspill på. Vi foreslår konkrete tiltak som vi mener vil styrke korpene innenfor de respektive temaene. Tiltakene er forankret i situasjonsbeskrivelser og definerte utfordringer.

De overordnede mål og forventninger med Norges Musikkorps Forbund sine innspill:

- **Alle må med** Vi ønsker å nå flere mennesker og inkludere flere grupper enn i dag
- **Forenkle korpshverdagen** Terskelen for å ta på seg styreverv og frivillig arbeid må bli lavere
- **Etablere forutsigbare tilskuddsordninger**
- **Sterkere fellesskap når frivillige aktører samarbeider med profesjonelle aktører**
Finne gode løsninger, i stedet for at det blir en kamp der vi som frivillig aktør alltid trekker det korteste strå
- **Bedre og egnede lokaler for korpsøvelser**
- **Sikre at korpsbevegelsens «økosystem» synes godt i den helhetlige strategien for kulturfrivillighet**

Dette dokumentet inneholder NMFs innspill til en nødvendig, helhetlig og sterkt etterlengtet strategi for kulturfrivilligheten.

Korps er **topp og bredde**. Korps er **elite og mangfold**.

Tema: Bred deltakelse og tilgang til korpsaktivitet i hele landet	7
Hvilke barrierer hindrer bredest mulig deltakelse?	7
Utdanninger	7
Tiltak	7
Presisering av tiltakene	9
Tema: Samspillet mellom den profesjonelle og våre frivillige	10
Forsvarets musikk gir stor verdi for bredden	10
Utdanning som treffer	10
Korpsopplæring i kommunen	13
Kulturskolen som ressurscenter for god korpsopplæring	13
Noen gode eksempler på korps- og kulturskolesamarbeid	14
Tema: Møteplasser og tilgang på egnede korpsarenaer for aktivitet, læring og opplevelser	16
Beskrivelse av korpsenes øvingshverdag	17
Kulturhus som konsertarena for korps	18
Forslag til løsninger og tiltak for flere gode møteplasser	18
Fakta og kunnskap om kulturarena for korps	18
Tema: Offentlige tilskuddsordninger og tiltak	20
Hvordan kan virkemidler og tiltak på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå innrettes best for å forenkle og samordne ordninger for korpsene?	20
Mindre byråkrati og enklere driftsregler	20
En felles søknadsportal	20
Langsiktige tilskuddsordninger gir mer verdi og mer forutsigbarhet	20
Gode tilskuddsordninger for ny norsk musikk for korps	20
Hvordan kan offentlige styresmakter få til et godt samarbeid og samspill med frivillige organisasjoner?	21
Skap forenkling	21
Etabler forum for utvikling	21
Hvordan kan et regionalt kulturfond innrettes for å supplere, og ikke overlape ordninger som allerede finnes, samt innrettes på en måte som minimerer de administrative byrdene?	21
Gi tilgang for kulturfrivilligheten i kulturhusene på tvers av kommune- og fylkesgrenser	21
Bruk regional tilskuddsordning på profesjonelle lærerkrefter	21
Grunnlag og referanser	23

Vi vil ha **flere med** i korpslivet.
Vi vil **fjerne barrierer** slik at
det blir **enklere å delta**

TEMA:

Bred deltakelse og tilgang til korpsaktivitet i hele landet

Opplevelse av trygghet er grunnleggende for læring og trivsel. Korpsmedlemmer trenger raskt å oppleve mestring, utvikling og fellesskap for å bli værende. Økt deltakelse i kulturfrivillighet er ikke et kortsiktig prosjekt med sluttdato og krav om nytenking. Det er i hverdagen, på den enkelte øvelse, magien oppstår.

Hvilke barrierer hindrer bredest mulig deltakelse?

De vanligste barrierene er fysiske hindringer, økonomi, kjønn, alder, kulturelle og religiøse regler og normer, transport til aktiviteten og tidspunkt for aktiviteten. Andre barrierer er liten kunnskap om korps som fritidsaktivitet, hvilke forventninger korpsene har til medlemmer og foresatte, og mangel på representasjon fra de vi ønsker å være tilgjengelig for.

Gode eksempler:

- Aspirantopplæring/oppfriskningskurs for voksne: Fortunens musikkorps og Egersund Brass
- FeriePULSE inviterer deltakere med og uten korps erfaring til felles samspillseminar. Prosjektet vektlegger at lokale aktører går sammen om å nå målgrupper som opplever utenforskap. Aktiviteten er kostnadsfri og tilrettelagt for å møte deltakernes ulike nivå.

Utfordringer:

De fleste som begynner i korps, har nære relasjoner til korps. Våre utfordringer er:

- Andelen som ikke kjenner korps som fritidsaktivitet øker, samtidig erfarer korpsene at det er utfordrende å rekruttere fra denne gruppen.
- Fritidserklæringen sier at alle barn og unge skal ha mulighet til å delta, men i praksis erfarer vi at mange står utenfor på grunn av barrierer knyttet til blant annet økonomi og transport.
- Barn i familier med lav inntekt deltar i mindre grad i organiserte aktiviteter enn i andre familier.
- Korpsene mangler kunnskap om inkluderingsarbeid i praksis, og etterspør informasjon og støtte til dette.
- Mangel på instruktører og dirigenter med relevant kompetanse, spesielt utenfor de store byene.

Tiltak

Det bør:

1. Stilles krav om kommunale fritidserklæringer
2. Opprettes finansieringsordninger som sikrer mangfolds- og inkluderingsarbeid for korpsene
3. Tilbys redusert foresattbetaling for enkelte grupper for å lette hverdagen i korpsene
4. Være nasjonale føringer som definerer mennesker med nedsatt funksjonsevnes rettigheter ved deltakelse i fritidsaktivitet
5. Opprettes kulturråd i alle kommuner, på lik linje med idrettsråd

Konkrete **korps-**
utfordringer krever
konkrete **korpstiltak**

Presisering av tiltakene:

- 1. Lokale fritidserklæringer.** Det bør stille krav om å utarbeide og følge opp lokale fritidserklæringer i alle kommuner, og premiere kommuner som følger opp. Ved å stille krav om lokale fritidserklæringer får kommuner og frivilligheten en anledning til å formalisere et samarbeid med mål om å sikre økt deltakelse. En lokal fritidserklæring vil bidra til et sterkere fokus og økt engasjement i arbeidet med å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter.
- 2. Finansieringsordninger.** Det bør opprettes finansieringsordninger på regionalt nivå slik at organisasjonen kan ansette **mangfolds- og inkluderingskoordinatorer**, som er ute hos korpse. En koordinator som har fokus på at alle skal få delta i korps uavhengig av barrierene. Helt fersk forskning om barn og unges fritidsaktiviteter, har undersøkt, og funnet en positiv sammenheng mellom, organisasjoner som har administrativt ansatte - og godt arbeid med inkludering. Målet med tiltaket er å tilby kompetanseheving til korpse på fagfeltet, og slik bidra til økt samhandling med kommune og øvrige frivillighet.
- 3. Gi økonomisk støtte** med mål om økt deltakelse i kulturfrivilligheten. Det bør være automatikk i at **familier som mottar økonomisk sosialhjelp også mottar støtte til å delta i fritidsaktiviteter**. Støtten bør inkludere alle sider ved deltakelse, som transport, utstyr, turer/seminarer, kontingent o.l.
- 4. Mangelfull tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne** ekskluderer en gruppe mennesker fra å delta likeverdig med funksjonsfriske i aktivitet. I korps er svært ofte utfordringen knyttet til økonomi og personell. For korps som har medlemmer med behov for støtte/ ledsager i aktiviteten er det svært kostbart å tilby kompetent personell, og deltakelse blir avhengig av skiftplanen i tiltaket rundt musikanten. Korpse opplever samme problematikk rundt turer, da de må ha med seg mye personell pga. vaktskifter.

Dette blir veldig kostbart og fører ofte til at musikanten ikke kan delta på linje med andre. Vi ønsker oss **nasjonale føringer som definerer målgruppens rettigheter ved deltakelse i fritidsaktivitet**.

- 5. NMF ønsker kulturråd i alle kommuner** som høringsinstans og veileder for kommunene i saker som vedrører det lokale frivillige kulturlivet, på lik linje med kommunale idrettsråd. Et lokalt kulturråd vil gi et samlet musikk- og kulturliv en sterkere stemme lokalt, enn hvert enkelt lag for seg (ref. Norsk Musikkråd). Vi forventer at kulturdepartementet støtter opp om dette. Naturlige samarbeidsområder kan være:
 - Kommunale delplanprosesser og oppfølging av vedtatte kommunale planer
 - Kommunale budsjettprosesser
 - Konkrete politiske saker knyttet til kulturfrivillighetens rammevilkår

TEMA:

Samspelet mellom den profesjonelle og våre frivillige

Hva definerer det profesjonelle kulturliv og hva definerer det frivillige kulturliv? Korpsbevegelsen er en symbiose mellom det frivillige og det profesjonelle. Korpsene samhandler med dirigenter, instruktører, kulturskole, musikere, komponister, konsertarrangører, kulturhus og en hel rekke andre profesjonelle aktører. Et rikt tilgjengelig profesjonelt kulturliv er en berikelse for korpsene, og korpsene er en viktig oppdragsgiver for det profesjonelle kulturliv.

Korpsene produserer et bredt kulturtilbud lokalt. Demokratisk engasjement og innsats fra de frivillige og skole, gir større ringvirkninger enn et profesjonelt felt klarer å gi alene. Samarbeid og samspill mellom det profesjonelle og frivillige kulturfeltet er idealet, og samfunnsøkonomisk svært viktig for ressursutnyttelsen og bredden i kulturtilbudet.

Våre korps varierer i kvalitet, men felles for dem alle er at de må forholde seg til og samhandle med et stort profesjonelt apparat. Frivilligheten har ikke alltid nødvendig kompetanse og tid til krevende administrative prosesser, som det offentlige krever. Det kan by på utfordringer.

Det er viktig for frivilligheten at samarbeid med det profesjonelle er håndterbart både administrativt og ansvarsmessig. Vi vil derfor sterkt anbefale at lovtekst i arbeidsmiljøloven om arbeidsgiverbegrepet ikke forplikter frivillige til å bli arbeidsgivere for dirigenter og instruktører, og som gir dem personlige, juridiske og økonomiske bindinger. NMF har påpekt sin bekymring rundt ny lovtekst i Prop. 14 I (2022-2023) «Endringer i arbeidsmiljøloven m.v. (arbeidstakerbegrepet og arbeidsgiveransvar i konsern)» i eget høringsinnspill til Arbeids- og sosialkomiteen i januar 2023. Vi har bedt om at frivilligheten omtales spesifikk som merknad. Vi er svært bekymret for at denne får store konsekvenser for arbeidsavtaler korpsene har med dirigenter og instruktører.

Forsvarets musikk gir stor verdi for bredden

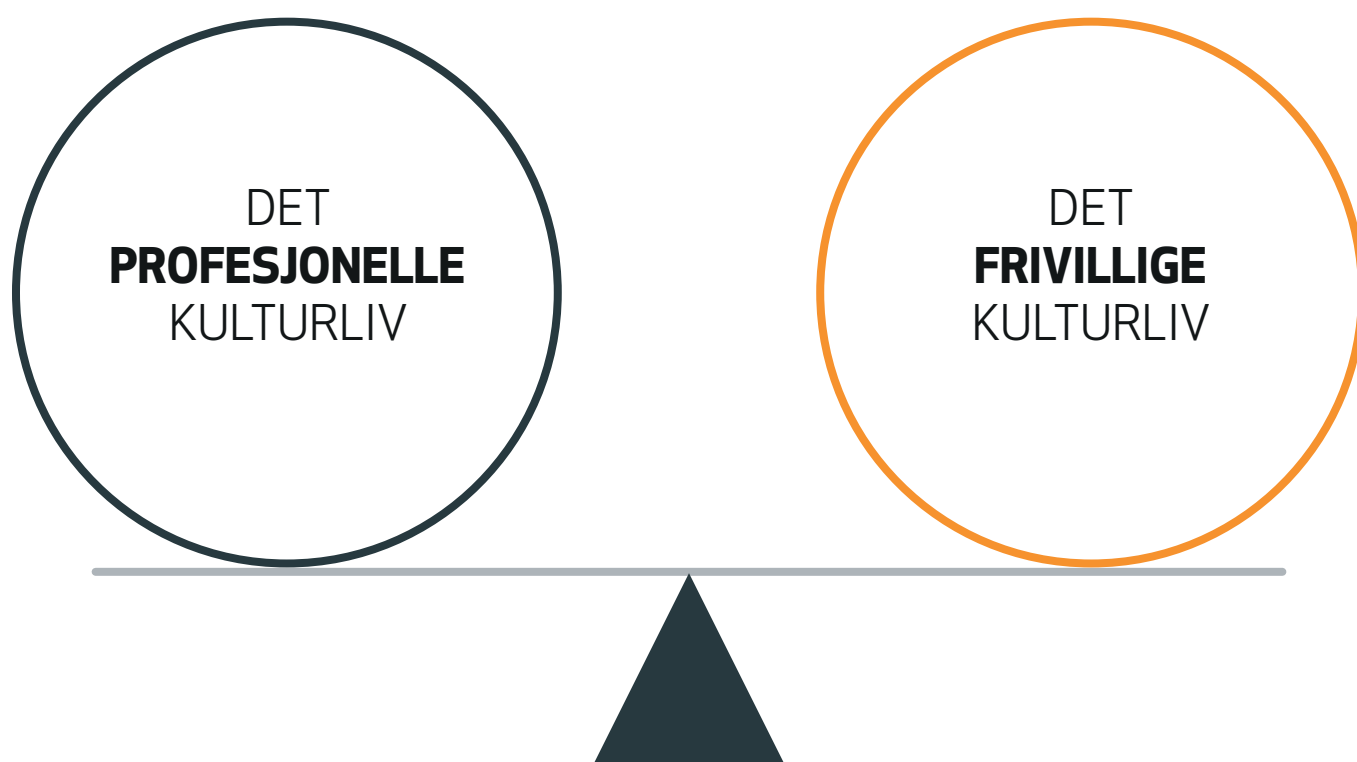
Forvarskorpsene er en viktig ressurs for korpsbevegelsen. Vi trenger gode forbilder for å bygge bredde. Vi trenger også menneskelige ressurser med god kompetanse til å engasjere seg, dirigere, instruere og skape musikk. Forsvarskorpsene er en viktig leverandør av kompetanse til korpsbevegelsen.

Forsvarskorpsene er stadig truet av kutt. Et kjennetegn ved norsk kulturliv er den tette forbindelsen mellom frivillig kulturliv og profesjonell virksomhet, og at kultur er et flerdepartementalt anliggende. Dette har også vært kjennetegnet for norsk korpsbevegelse, men den aktuelle forsvarspolitiske utviklingen har over tid ført til en vesentlig svekkelse av Forsvarets musikk. På sikt svekkes da også det tette båndet mellom den frivillige korpsbevegelsen og «vår del» av det profesjonelle musikklivet – forvarskorpsene.

Norges Musikkorps Forbund ønsker at det blir rettet tverrpolitisk oppmerksomhet mot korps som kulturfenomen. I tiden framover blir det enda viktigere at politiske myndigheter, på tvers av departementer, gjør det som skal til for å sikre profesjonell korpsvirksomhet for fremtiden - fra nord til sør!

Utdanning som treffer

For at kommunene skal ha tilgjengelig og relevant kompetanse til det frivillige kulturliv, er det viktig å sikre et bredt og relevant utdanningstilbud tilpasset det frivillige kulturlivs behov. Korpsdidaktikk må prioriteres i høyere utdanning og det må etableres videreutdanning for dirigenter/instruktører som stimulerer til bred og barrierefri deltakelse i korps. Vi oppfordrer derfor til å iverksette en nasjonal utredning av musikkutdanningen i Norge med mål om å sikre at utdanning av fremtidens musikkpedagoger og dirigenter møter frivillig kulturlivs behov for helhetlig og inkluderende læring.

I perfekt balanse – korpsbevegelsen er en symbiose mellom det frivillige og det profesjonelle

”Et rikt tilgjengelig profesjonelt kulturliv er en berikelse for korpsene, og korpsene er en viktig oppdragsgiver for det profesjonelle kulturliv.”

Frivillighet gjennom korps
er **felleskap, egenutvikling,**
stedsutvikling og mye mer

Korpsopplæring i kommunen

Korpsene er en viktig del av kommunens kulturliv og bør dermed også være en naturlig samarbeidspartner for den lokale kulturskolen. Aktiviteter som korps kan være et unikt verktøy til å tilby musikkopplæring, inkludering og fellesskap som kan gi det gode liv i kommunen. Mange kommunale mål kan nås om flere får delta i det gode korpsfellesskapet. Med rett tilgjengelig kompetanse kan korpsopplæring med fordel inkluderes i skolens musikkundervisning for å oppfylle læreplanen.

Det må være gode samhandlingsarenaer, driftet av kommunene, hvor frivillige i korps inviteres med. Regelmessig dialog, samarbeid og samhandling mellom administrasjon, frivillige og faglige er med på å skape et helhetlig tilbud som styrker eleven og korpset, og dermed også kulturskolen og det lokale kulturlivet. Samarbeidet mellom korps og kulturskole skal oppleves likeverdige og utvikling av korps og musikanter skal være et felles anliggende.

Korps og kulturskoletilbudet utfyller hverandre og bidrar til mange mestringsopplevelser. Korps og kulturskole i samspill er en unik arena for tilpasset opplæring, både for de som trenger tilrettelegging og de som trenger økte utfordringer. Dialog og samhandling gjør korps og kulturskole til mer bærekraftige

parter hver for seg og nye tiltak gir merverdi til flere i samfunnet.

Kulturskolen som ressurscenter for god korpsopplæring

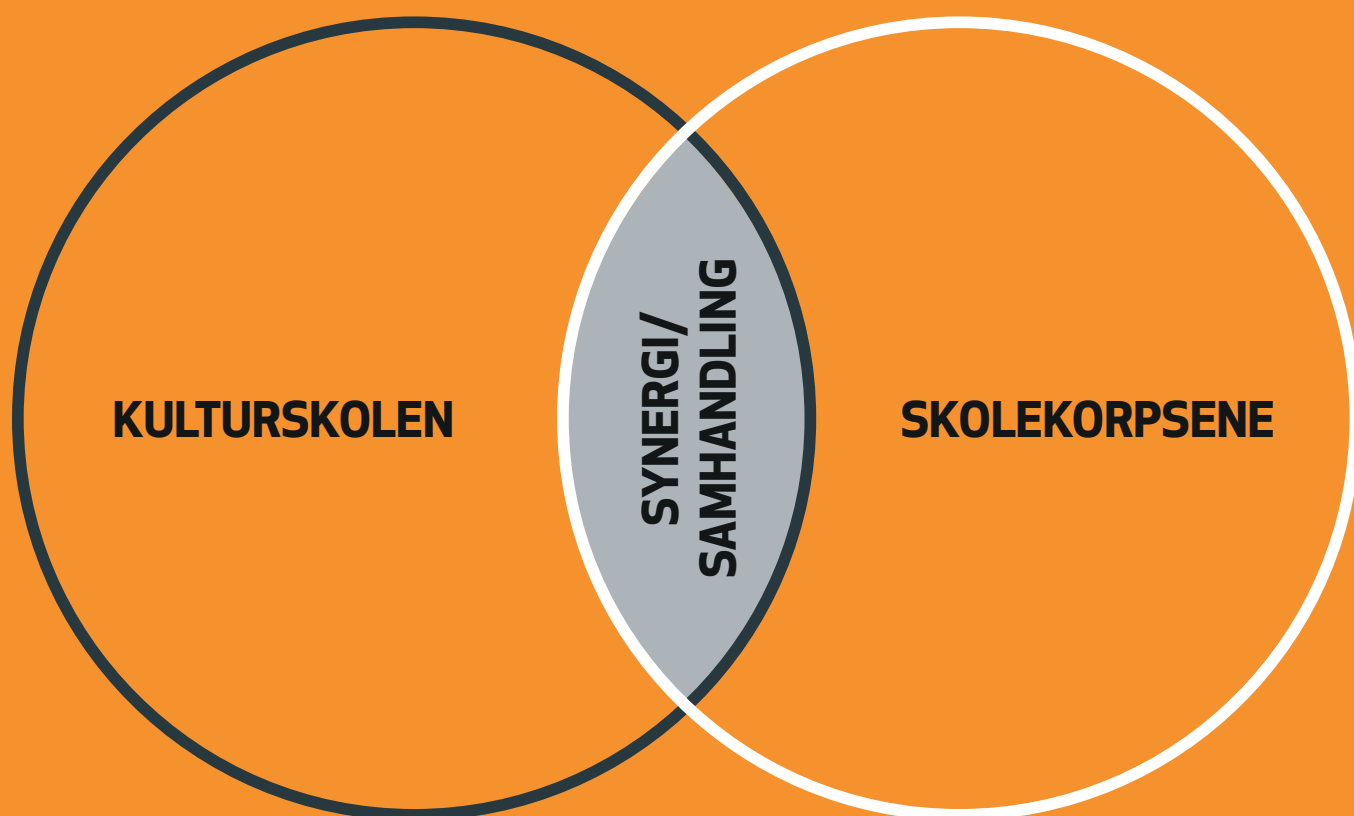
Hva er en god modell for samhandling mellom korps og kulturskole? Norges Musikkorps Forbund har samlet informasjon for å finne gode eksempler på modeller der samarbeidet mellom korps og kulturskole oppleves å fungere godt. Vi ser at det er noen fellesnevnerer som vi oppfatter som suksessfaktorer for å lykkes i samarbeidet.

En god modell for samhandling innebærer at:

- kulturskolen kan dekke korpsets behov for opplæringsressurser og opplæringskompetanse, både for samspill i korpset og instrumentalopplæring.
- undervisning primært foregår i korpsets nærområde
- dirigenttjenester blir dekket av kommunen
- det er utarbeidet en samarbeidsavtale som regulerer:
 - dirigenttjenester og ansettelsesforhold
 - felles mål
 - organisering av undervisning
 - koordinering av aktivitet
 - kommunikasjon og møteplan
 - rekruttering, koordinering og samhandling

For å sikre god, relevant og tilgjengelig korpsopplæring i alle kommuner, foreslås følgende tiltak:

1. Sikre at rammeplan for kulturskolen «Mangfold og fordypning» vedtas i alle kommuner og at tiltak knyttet til samhandling mellom kulturskolen og kulturlivet følges opp
2. Sikre at kulturskolens tjenestetilbud samsvarer med korpsenes opplæringsbehov
3. Utvikle gode modeller for samhandling mellom korps og kulturskole
4. Innføre makspris på kulturskoleplass for korpselever for å sikre bred deltakelse i korpset

Noen gode eksempler på korps- og kulturskolesamarbeid:

Melhus kommune anser korpsene som viktige aktører i kommunens kulturliv:
musikkorps.no/nokkel-til-suksess/

Aurskog-Høland kommune har vedtatt at alle korpsmusikanter har rett til full plass i kulturskolen.
Dette blir derfor prioritert i planlegging og budsjett.

Stavanger Kommune gir gjennom kulturskolen gratis dirigentstilling til alle kommunens skolekorps.

A photograph of a group of young women at a social event. The woman in the center has long blonde hair and is smiling while holding a clear plastic cup filled with water. To her left, another woman is looking at her. In the foreground, a hand is holding a glass of beer. The background is slightly blurred, showing other people in a social setting.

Korpsliv er **mangfoldig**
kulturliv med **frivillighet**
som drivkraft

TEMA:

Møteplasser og tilgang på egnede korpsarenaer for aktivitet, læring og opplevelser

Kulturarenaer for korps er øvingslokaler, konsertlokaler og idrettshaller. Lokaler hvor barn, unge og voksne får lære og utvikle seg på instrumentet og drille med stav, samt lokaler til fremvisning av innøvd repertoar og koreografi.

Et godt øvings- og fremføringslokale gir gode opplevelser og ivaretar helse, miljø og sikkerhet for både utøvere, dirigent og publikum. Det gir også positiv musikalsk utvikling i form av mer effektive øvelser, større trivsel, bedre konserter og økt rekruttering som skaper positivt omdømme i nærmiljøet. I tillegg kan egnede lokaler være et godt møtested for andre aktiviteter i korpset utenom øving.

Vi ber om at følgende blir prioritert:

1. Gode rammebetingelser for hverdagsaktiviteten i det frivillige kulturliv
2. En nasjonal veileder for kulturarenaer som sikrer gode nok øvings- og fremføringsarenaer for store, lydsterke, akustiske ensembler som korps er
3. Finansieringsordninger for utbedring av eksisterende lokaler og nybygg må styrkes

Forslag til løsninger og tiltak for flere gode møteplasser:

- Gjøre alle skolebygg til lokale - og tilgjengelige kulturarenaer for det frivillige kulturlivet etter skoletid
- Regjeringen setter av en årlig arenamilliard til utbedring av lokaler som brukes til musikk, drill og annen kulturaktivitet
- Se på fordelingen i tippenøkkelen slik at flere egnede korpslokaler kan bygges
- Finansieringsordninger som Kulturrom og regionale kulturbygg blir trappet opp
- Lik tilgang som idretten til idrettshaller for drill og korps som ønsker marsjtrening
- Godkjente kravspesifikasjoner for kulturarenaer må ligge til grunn når det bygges nytt (tilsvarende som for idrett)
- "NS-ISO 23591 Akustiske kvalitetskriterier for rom og lokaler til musikkøving"² legges til grunn ved investeringer og utbedringer av alle øvingslokaler som er i offentlig eie
- Endre forskriften til lov om voksenopplæring:
Gratis øvingslokale utvides til å også gjelde helg og kveld frem til kl. 23.00

En god øvingshverdag for korpseene er:

- **A få være et kraftsentrum i lokalmiljøene.** Være der hvor lokalmiljøet skapes. Skolen, samfunnshuset, korpshuset, kulturhuset, et sted der alle vil være
- **Tilgjengelighet.** Åpningstider eller nøkkelsystem som gir enkel tilgang til lokalet. Forutsigbar og likeverdig tilgang som andre brukere av lokalene
- **God akustikk.** God akustikk er avgjørende for hvordan musikken faktisk låter og god akustikk gir akseptabelt HMS-nivå på øvelsen, både for musikantene, men også for dirigentene som er på jobb
- **Stort nok øvingsrom.** Stor gulvflate, høyt under taket, tilgang på dagslys og godt arbeidslys. For skolekorps er anbefalingen 1000 m³ og for voksenkorps 1500 m³.¹ Drillere bør ha en takhøyde på minimum 7 m
- **Stort og tilgjengelig lager.** Lager med plass til korpsets instrumenter, slagverkutstyr, noter, uniformer og andre rekvisitter som er i umiddelbar nærhet til øvingslokalet. Utstyr bør kunne trilles fra lageret og til øvingslokalet. Bæring og tunge løft må unngås både for å ivareta utstyret, men også for å skåne de frivillige
- **Gode møtesteder.** Egnede lokaler for pauser, møter og andre aktiviteter utenom øving

Kulturhus som konsertarena for korps

Mange korps opplever kulturhusene som en uopnåelig arena for sine konserter på grunn av høye leiekostnader. Noen kommuner har politiske vedtak på spesialpriser for korpsene og frivilligheten, noe som kan gjøre kulturhusene tilgjengelige både til øvingsaktivitet, konserter og forestillinger. En ny strategi for kulturfrivilligheten må stille krav til offentlige investeringsmidler som gis til kommunene for å sikre korpsenes og det frivillige kulturlivets tilgang til å bruke denne arenaen. Subsidierte leiepriser ved arrangement, tilgang på øvingslokaler og lagerplass for musikkutstyr er de viktigste eksemplene på dette.

Fakta og kunnskap om kulturarena for korps

De siste årene er det gjort flere kartlegginger og undersøkelser av øvingslokalene til det frivillige musikklivet. Kulturalliansen har kartlagt 25 kommuner. Undersøkelsene viser at 76 % av lokalene ikke er akustisk egnet for aktiviteten³.

To av tre korps øver på skoler. Både frivillige lag, skoleeiere og politikere ønsker at skolene skal brukes til frivillig aktivitet. Likevel er dagens lokaler korpsene øver i ikke egnet for aktiviteten. Heller ikke nye skoler bygges etter de internasjonale kravene som skal legges til grunn for korpsmusikk. Kvaliteten på øvingslokalene som henvises til i kartleggingene gir dårligere kunstnerisk resultat og kan medføre hørselsskader, hodepine, og slitasje på grunn av bæring av utstyr og instrumenter.

Telemarksforskning omtaler i sin rapport "Er det rom for kultur i norske kommuner?" at bevilgninger til kulturarenaer handler om kommunale prioriteringer. Flere av informantene i undersøkelsen opplever at kultur blir nedprioritert i møte med andre kommunalområder. Velvilje hos politikere og administrative prioriteringer er avgjørende.

Det er et behov for større kunnskap på feltet i kommunen, blant utbyggere og hos brukerne. Når vi spør våre korps om hvordan de opplever sine øvingsforhold, så er nærmiljøet og

tilgjengelighet til lokalene viktig. De akustiske forholdene er lavere prioritert. Mange skolekorps øver i klasserom eller musikkrom med et volum på 250 m³. Ser en til idretten, så bygges det baner og haller for alle idrettsgrener etter gitte standarder. Hit må vi også komme for det frivillige kulturlivet.

Eksempler på gode øvingslokaler finnes, og vi vil nevne følgende:

- **Hamar kommune**
Godt samarbeid med kommune, korps og kulturliv. Kulturhuset har saler og rom tilpasset ulike genre. Her øver flere korps med musikere i alle aldersklasser. En god arena bygget etter NS-ISO 23591 Akustiske kvalitetskriterier for rom og lokaler til musikkøving. Bygget har glassfasade ut mot bysentrum som skaper visuelt liv i bybildet.
- **Trondheim kommune**
Byneset Skolekorps og Byåsen Skolekorps er store korps med god vekst og godt tilbud til musikerne. Mange kulturuttrykk har plass i skolene som har gode arenaer med smart utforming. Det oppleves som det er godt samarbeid mellom kommune, korps og øvrig kulturliv.
- **Alver kommune**
Kommunen som vil bli verdens beste korpskommune. Et av Norges beste korps, Eikanger-Bjørsvik Musikklag hører til her. De er et kraftsentrum i norsk musikk, så vel som lokalt. Korpset har et enkelt lokale, men de har tilgang (egen nøkkel) og organiserer selv utleie/deling med andre kultur- og musikktilbud. De skaper et godt musikkmiljø i sitt nærmiljø.

Korps er så **mye**
mer enn lyden
av **musikk**

TEMA:

Offentlige tilskuddsordninger og tiltak

Tilskudd er et sentralt virkemiddel for å sikre frivilligheten god finansiering, stor frihet og en sentral plass i samfunnet. Ansvar for tilskudd til det frivillige kulturlivet er fordelt på offentlige myndigheter på ulike forvaltningsnivå, og både kommuner og fylkeskommuner fordeler tilskudd.

Hvordan kan virkemidler og tiltak på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå innrettes best for å forenkle og samordne ordninger for korpene?

Mindre byråkrati og enklere driftsregler

Norske korps driftes av frivillige foresatte og voksne musikanter. God ledelse og administrasjon er forutsetning for god drift og høy aktivitet. Strategien må bidra til å gjøre det enklere og mindre byråkratisk å drifte korpene, slik at flere tør å engasjere seg i driften. Dette innebærer å sikre gode vilkår for administrativt arbeid gjennom å blant annet forenkle og samordne ulike tilskuddsforvaltninger; øke bruken av flerårige tilskuddsavtaler, etablere regel om at tilskuddsmidler som tildeles etter 1. mars kan overføres til neste kalenderår, øke andelen driftstilskudd, erstatte prosjekttilskudd med driftstilskudd, raskere saksbehandling av tilskudd (ref. pkt. fra Frivillighet Norges Årsmøteresolusjon fra 01.06.2022).

Én felles søknadsportal

Det er mange støtteordninger og mange forvaltere. Organisasjonene bruker mye mer av sin tid til å sette seg inn i et utall tilskuddsordninger. Alle ordningene lager egne retningslinjer, søknads- og rapporteringsrutiner. Én felles søknadsportal, med et enkelt rapporteringssystem ville frigitt betydelige ressurser både i de regionale organisasjonene, men også i lokallagene hvor det er frivillige som må sette seg inn i alle ordningene, kravene og fristene.

Langsiktige tilskuddsordninger gir mer verdi og mer forutsigbarhet

Alle regionsleddene i NMF får støtte fra fylkene. Det er stor forskjell fra fylke til fylke hvordan denne støtten blir gitt. Noen får driftstilskudd, og andre støtte til aktivitet. Noen regioner får begge deler. Det blir lite forutsigbart for regionene at man ikke vet hva slags støtte man får når man legger planer og budsjetter. Man må ha ordninger med langsiktighet. Små prosjekter er ikke det som skaper stabilitet på lang sikt.

Gode tilskuddsordninger for ny norsk musikk for korps

Musikk spiller samfunnets trender og historikk, og gir oss identitet og tilhørighet. Det er avgjørende for nasjonsbyggingen at det produseres musikk av norske komponister. Korpene er både viktige bestillere og formidlere av nyere og eldre norsk musikk. Vi anser det som viktig at ny norsk musikk skrives og er bekymret for at dette ikke prioriteres av korpene, grunnet økonomi. Det må derfor etableres bedre tilskuddsordninger som stimulerer til mer ny norsk musikk for korps. Tilskuddsordningen må være tilgjengelig for det frivillige musikkliv på alle nivå.

Fordeling av overskudd fra Norsk Tipping

Det frivillige kulturlivet har sakkert akterut med hensyn til fordeling av midler fra Tippetøkkelen. Vi ønsker at kulturandelen av tippetøkkelen går utelukkende til kulturfrivillighet, på lik linje med idrettsfordelingen.

Hvordan kan offentlige styresmakter få til et godt samarbeid og samspill med frivillige organisasjoner?

Skap forenkling

Korpsene og administrasjonen i NMF nasjonalt og i regioner bruker mye tid på søknader og rapportering. Rapporteringene må forenkles. Det offentlige må ha større tillit til tilskuddsmottakerne. Det er viktig at det lyttes til organisasjonene. Organisasjonene trenger mer til det de allerede gjør enn til nye prosjekter, samtidig som utvikling er viktig.

Etabler forum for utvikling

Det hadde også vært fint med større samarbeidsarenaer mellom frivilligheten og offentlige styresmakter hvor man f. eks ser på utfordringer i samfunnet, med driften av frivilligheten og hvordan man kan utvikle det frivillige feltet til dagens samfunn. Tanker er at man samler bredden av frivilligheten for å få synergieffekten av bredde, kompetanse og offentlige etater. I dette forumet kan man og diskutere tilskuddsordninger, rapporteringsrutiner etc.

Hvordan kan et regionalt kulturfond innrettes for å supplere, og ikke overlappe ordninger som allerede finnes, samt innrettes på en måte som minimerer de administrative byrdene?

Gi tilgang for kulturfrivilligheten i kulturhusene på tvers av kommune- og fylkesgrenser

En viktig del av korpsaktiviteten er konserter. Det å åpne kulturbygg for frivilligheten ved å gjøre leien lavere, vil styrke aktiviteten. Korpsene i NMF ønsker å bruke de gode konsertlokalene i regionene, men de blir ofte for kostbare å leie. For å bøte på dette kan det opprettes regionale kulturfond, hvor korpsene kan søke underskuddsgaranti. Det finnes kommuner som har slike underskuddsgarantier, men det gjelder som regel kun organisasjoner som tilhører kommunen. Det gjør at flotte kulturarenaer ikke blir brukt av korpsene i nabokommunen, fordi den økonomiske risikoen er for stor. Kulturfondet må derfor tildeles basert på søknad fra lokallaget og ikke på bakgrunn av hvilken kommune lokallaget tilhører. Den bør altså åpnes på tvers av både kommune- og fylkesgrenser.

Bruk regional tilskuddsordning på profesjonelle lærerkrefter

Det er bestandig positivt at det kommer inn profesjonelle for å inspirere. I dialog med ungdom i korps viser det seg at det er instrumentallæreren som er blant de viktigste personene i den musikkfaglige utviklingen. Det å ha en profesjonell lærer og ha mestermøter med profesjonelle musikere, er den inspirasjonen og faglige løftet mange trenger. Dessverre er dette i mange tilfeller et stort økonomisk løft for korpsene og ordninger som Møremusikerordningen (Møre og Romsdal fylkeskommune) bør komme på plass i alle fylkeskommuner. Her kan flere korps samarbeide for å få best utnyttelse av ressursene.

Alle organisasjoner har behov for påfyll av kompetanse. Et regionalt kulturfond kunne gi driftsmidler til regionale organisasjoner øremerket kompetanseheving.

Korps er **lyden** av **frivillighet**

Grunnlag og referanser

Stortingsmelding 18 (2021) Oppleve, skape dele – Kunst og Kultur for, med og av barn og unge

Stortingsmelding 32 (2020-2021) Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv

Bufdir.no: Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom

Ungdata.no

Landsmøte-uttalelse 2022;

Helhetlig og inkluderende læring i korps, Musikk blir bedre i egnede lokaler og Forutsigbarhet for Forsvarets musikk.

Inkluderingsveileder Korps for nesten alle

Ressursdokumentet Korps og Folkehelse

'Sjekkliste øverom for korps

'NS-ISO 23591 Akustiske kvalitetskriterier for rom og lokaler til musikkutøving

'Rapport – Kartlegging av 25 kommuner

'NMF Medlemsundersøkelse 2020

Norsk musikkråd – om lokale musikk- og kulturråd

Kulturalliansen: Kartlegging av 25 kommuner, rapport 3-2022

Telemarksforskning omtaler i sin rapport "Er det rom for kultur i norske kommuner?"

Vi heier på en strategi som styrker forenkling, forutsigbarhet og fellesskap for korpsene våre

NMF
NORGES
MUSIKKORPS
FORBUND